

Offerte in het kader van Viona-oproep O&O-opdracht 30/10/2015

Externe evaluatie van de Vlaamse Jeugdgarantie in het kader van het Europese Jeugdgarantieplan

Inschrijver:

Katholieke Universiteit Leuven – vertegenwoordigd door Prof. Dr. Rik Torfs, Rector KU Leuven en optredend op verzoek van het HIVA - Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving

Handtekening van de inschrijver:

Prof. Dr. Rik Torfs, Rector

Voor akkoord:

Prof. dr. Emmanuel Gerard
Directeur HIVA

[Pick the date]

Inhoud

Beknopte samenvatting	5
1 Titel van het O&O-project	7
2 Promotor en leden van het onderzoeksteam	9
2.1 Promotor	9
2.2 Andere leden van het onderzoeksteam	9
3 Uitgebreide omschrijving van het projectvoorstel	10
3.1 Onze lezing van de Viona-oproep	10
3.2 Onderzoeksvragen voor beleid (1): kwantitatief	12
3.3 Onderzoeksvragen voor beleid (2): kwalitatief	12
3.4 Plan van aanpak	14
3.4.1 Luik 1 – Kwantitatieve en methodologische analyse van de resultaten en de effecten van de Jeugdgarantie in Europees vergelijkend perspectief	14
3.4.2 Luik 2 – Kwalitatieve analyse van scope, schaal en samenwerking in het kader van de JG in Europees vergelijkend perspectief	16
3.4.3 Luik 3 – Terugkoppeling en formulering van verbetervoorstellen voor Vlaanderen	21
3.5 Referenties bij het voorstel	21
4 Bekendmaking resultaten en valorisatie	23
5 Tijdschema	25
6 Financieel plan	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
7 Voorstelling van het onderzoeksteam	27
7.1 Voorstelling van het projectteam KU Leuven en rol in het project	27
7.1.1 Prof. dr. Ludo Struyven	27
7.1.2 Sam Coomans	29
7.1.3 Wouter Schepers	29
7.1.4 drs. Liesbeth Van Parys	30
7.2 Relevante lopende projecten	31
bijlage 1 Aanzet voor bronnenstudie voor Europese vergelijking (luik 1 + luik 2.2)	33
bijlage 2 Voorstel tot afbakening voor luik 2.1	34

Beknopte samenvatting

Dit onderzoeksvoorstel heeft dit doel *een externe evaluatie van de kwaliteit, de resultaten en de effecten van de Vlaamse jeugdgarantie in Europees vergelijkend perspectief*. Formeel startte de JG voor Vlaanderen in 2014, maar feitelijk kon Vlaanderen terugvallen op een al langer uitgebouwd beleid ter bestrijding van de jeugdwerkloosheid, met als fasen de sluitende aanpak, het Jeugdwerkplan (2008) en het sluitend maatpak (Eurofound, 2015). Toch is deze evolutie nog niet voltooid. Hardnekkige problemen doen zich voor bij bepaalde specifieke groepen, meer bepaald vroegtijdige schoolverlaters en NEET-jongeren (Not in Employment, Education or Training), en op bepaalde locaties, meer bepaald in en rond de grote steden en een aantal centrumsteden. Meer algemeen stuurt Europa aan op de realisatie van een garantie op een kwalitatief aanbod binnen de eerste 4 maanden van de werkloosheidsperiode.

Het onderzoek wil een bijdrage leveren aan het beleid van een Vlaamse Jeugdgarantie op drie vlakken. Ten eerste bij de ontwikkeling van een nieuw monitoringinstrument dat past in het Europese *Indicator Framework for Monitoring the Youth Guarantee*: het eerste, kwantitatieve luik draagt vooreerst bij tot het methodologisch vraagstuk d.m.v. een internationale vergelijking van succesmaten en indicatoren. Vervolgens maken we in het kwantitatieve luik een berekening van de resultaten (In welke mate worden de jongeren bereikt; en met welk aanbod) en de effecten (doorstroom en uitstroom) van de Vlaamse JG in Europees vergelijkend perspectief.

Ten tweede draagt dit onderzoek bij aan het vraagstuk van de inhoud, schaal en samenwerking bij de realisatie van de jeugdgarantie. Zeker voor specifieke groepen van vroegtijdige schoolverlaters en NEETs stelt dit eisen aan de coördinatie en afstemming van partnerschappen, niet alleen op Vlaams niveau maar evenzeer op (boven)lokaal niveau. Op basis van documentanalyse, interviews en case studies in drie lokaties (Antwerpen, Gent, Limburg) analyseert het tweede onderzoeksluik de meerwaarde en succes- en faalfactoren van het geheel van maatregelen/acties op organisatorisch vlak (effecten voor het netwerk van actoren) en op het vlak van de operationale dienstverlening ten aanzien van individuele cliënten (effecten voor de keten van dienstverlening).

Ten derde bevat dit onderzoek een vergelijkende analyse van de inhoud, organisatie en effecten van de jeugdgaranties in de Scandinavische landen (Denemarken, Finland, Zweden) en Oostenrijk, landen die als *good practices* worden beschouwd. De Europese vergelijking in dit onderzoek wordt ingebouwd in het eerste en tweede onderzoeksluik. Via een studiebezoek ter plaatse wordt beoogd zoveel mogelijk origineel materiaal aan de bron te verzamelen over knelpunten en oplossingen bij design en implementatie en succes- en faalfactoren, aanvullend bij reeds beschikbare bronnen (kwalitatieve vergelijking – tweede onderzoeksluik). Bovendien worden deze landen ook bevraagd naar de wijze waarop resultaten en effecten (direct monitoring en follow-up monitoring) worden gemeten en registratie en monitoring data worden geïntegreerd (methodologische en kwantitatieve vergelijking – eerste onderzoeksluik).

Het onderzoek resulteert in conclusies en verbetervoorstellen die worden voorgesteld op een interactief seminarie met de belangrijkste stakeholders in het Vlaamse en lokale beleid.

1 | Titel van het O&O-project

Externe evaluatie van de Vlaamse Jeugdgarantie in het kader van het Europese Jeugdgarantieplan

2 | Promotor en leden van het onderzoeksteam

2.1 Promotor

Naam: Ludo Struyven
Functie: Hoofd Onderzoeksgroep
Instelling: KU Leuven
Onderzoekseenheid: Onderzoeksgroep Arbeidsmarkt, HIVA
Contactadres: Parkstraat 47 (postbus 05300)
B-3000 Leuven
Telefoonnummer: +32 16 32 33 41
Faxnummer: +32 16 32 33 44
E-mail: ludo.struyven@kuleuven.be

2.2 Andere leden van het onderzoeksteam

Naam: Sam Coomans
Functie: Onderzoeker
Instelling: KU Leuven
Onderzoekseenheid: Onderzoeksgroep Arbeidsmarkt, HIVA
Contactadres: Parkstraat 47 (postbus 05300)
B-3000 Leuven
Telefoonnummer: +32 16 43 64
E-mail: sam.coomans@kuleuven.be

Naam: Wouter Schepers
Functie: Senior onderzoeker
Instelling: KU Leuven
Onderzoekseenheid: Onderzoeksgroep Onderwijs en Levenslang Leren, HIVA
Contactadres: Parkstraat 47 (postbus 05300)
B-3000 Leuven
Telefoonnummer: +32 16 32 43 55
E-mail: wouter.schepers@kuleuven.be

Naam: Liesbeth Van Parys
Functie: FWO-aspirant - Senior onderzoeker
Instelling: KU Leuven
Onderzoekseenheid: Onderzoeksgroep Arbeidsmarkt, HIVA
Contactadres: Parkstraat 47 (postbus 05300)
B-3000 Leuven
Telefoonnummer: +32 16 32 31 14
E-mail: liesbeth.vanparys@kuleuven.be

3 | Uitgebreide omschrijving van het projectvoorstel

3.1 Onze lezing van de Viona-oproep

Met het begin van de Grote Recessie in 2008 kwam ook de jeugdwerkloosheid hoog op de Europese en nationale beleidsagenda's. Op Europees vlak evolueerde de aandacht van een mededeling door de Commissie 'Youth on the move' (2010) tot de aanbeveling van de Europese Raad tot invoering van een Jeugdgarantie van 23 april 2013¹. Deze garantie houdt in dat *“alle jongeren jonger dan 25 jaar binnen vier maanden nadat zij werkloos zijn geworden of het formele onderwijs hebben verlaten, een deugdelijk aanbod krijgen voor een baan, voortgezette scholing, een plaats in het leerlingstelsel of een stage”*.

Dit onderzoeksvorstel heeft tot doel *een externe evaluatie van de kwaliteit, de resultaten en de effecten van de Vlaamse jeugdgarantie in Europees vergelijkend perspectief* (cf. omschrijving in de Viona-oproep). Formeel startte de JG voor Vlaanderen in 2014, maar feitelijk kon Vlaanderen terugvallen op een al langer uitgebouwd beleid ter bestrijding van de jeugdwerkloosheid, met als fasen de sluitende aanpak, het Jeugdwerkplan (2008) en het sluitend maatpak (Eurofound, 2015). Toch is deze evolutie nog niet voltooid. Hardnekkige problemen doen zich voor bij bepaalde specifieke groepen, meer bepaald vroegtijdige schoolverlaters en NEET-jongeren (Not in Employment, Education or Training), en op bepaalde locaties, meer bepaald in en rond de grote steden en een aantal centrumsteden. Meer algemeen stuurt Europa aan op de realisatie van een garantie op een kwalitatief aanbod binnen de eerste 4 maanden van de werkloosheidsperiode. Europa verscherpt ook de aandacht voor transversale beleidsdoelen, samenwerking tussen beleidsdomeinen, *evidence-based policy*, *mutual learning* en *performance scoring*. Deze elementen vormen elk op zich nieuwe uitdagingen waaraan dit onderzoeksvorstel wil bijdragen.

De idee van een gegarandeerde dienstverlening voor (jonge) werkzoekenden is niet nieuw. Reeds in de Europese werkgelegenheidsrichtsnoeren van 1998 werden lidstaten aangemoedigd om preventief in te zetten op (langdurige) werkloosheid door elke nieuw ingeschreven werkzoekende tijdig 'een nieuwe start' aan te bieden. Voor jongeren ging het om *“a new start before reaching six months of unemployment, in the form of training, retraining, work practice, a job or other employability measure”* (EU Werkgelegenheidsrichtsnoeren, 1998). We kunnen dit beschouwen als de vroegtijdige versie van een jeugdgarantie in Vlaanderen. Om aan deze vereiste tegemoet te komen werd bij de VDAB een systematische labeling ingevoerd om elke werkzoekende binnen de beoogde termijn uit te nodigen voor een intake gesprek (Van Wichelen, 2004), maar dus niet een aanbod in de vorm van o.a. opleiding of werkervaring.

In het daaropvolgend decennium werd deze 'jeugdgarantie' gaandeweg uitgebreid. Ten eerste werd met het Vlaams Regeerakkoord van 2004 besloten om werk te maken van een echt sluitende aanpak volgens de Europese definitie. Het volstaat niet langer dat werkzoekenden een intake-gesprek krijgen binnen de 6 maanden, maar *“Binnen de zes maanden wordt elke werkzoekende opgeroepen om een aangepast en verplicht individueel traject te volgen, met*

---

¹ Hierna afgekort: JG

attitudevorming, opleiding op de werkvloer, training en werkervaring” (Vlaams Regeerakkoord 2004, p. 21).” (uit Van Wichelen, 2004).

Ten tweede werd met het uitrollen van de sluitende aanpak gestoten op de harde kern van de jeugdwerkloosheid, namelijk een aanzienlijke groep jongeren in bepaalde steden en gemeenten die werkzoekend blijven ten gevolge van o.a. laaggeschooldheid, armoede, en een migratie-achtergrond. Met een aanzet van de sociale partners besloot de Vlaamse Regering om convenanten af te sluiten met VDAB en 13 steden en gemeenten om op zoek te gaan naar nieuwe methodieken om deze moeilijke groep van jongeren te bereiken en te begeleiden naar werk. Hiermee wordt een belangrijke kentering ingeluid in de aanpak van jeugdwerkloosheid, namelijk de invoering van een ‘open partnerschapbenadering’ tussen de VDAB en verschillende lokale actoren (de stad/gemeente, OCMW, werkgevers, uitzendsector, sociale partners en zelforganisaties van jongeren (met een migratie-achtergrond)) (Vandenbroucke, 2007).

Met het Jeugdwerkplan van 2008 werd de aanpak van de jeugdwerkloosheid uitgebreid naar heel Vlaanderen, waarbij de partnerschappen de vorm aannemen van een tender en ESF-oproep. Enerzijds doet de VDAB een beroep op private dienstverleners voor intensieve begeleiding met inbegrip van jobhunting en jobcoaching voor jongeren van wie wordt verwacht dat ze niet snel zullen inschakelen in de arbeidsmarkt met de reguliere aanpak (streefcijfer 4050 trajecten). Anderzijds worden in 9 steden experimenten opgezet voor de zogenaamd ‘moeilijk bereikbare jongeren’. De inzet is deze groep op het spoor te komen via vindplaatsgericht werken en intensief te begeleiden, met competentieversterking en nazorg (streefcijfer : 320 trajecten). Later volgde de ESF-oproep voor trajecten Werkinleving voor Jongeren (WIJ!) en konden jongeren ook terecht in de tenders intensieve begeleiding en bemiddeling naar werk (TIBB 1-3) en andere tenders gericht op alle of specifieke groepen werkzoekenden ongeacht leeftijd (bijv. armoedetrajecten).

Het Vlaams beleid was dus niet aan haar proefstuk toe wanneer vanuit Europa werd opgeroepen tot het realiseren van een Jeugdgarantie. Dit verklaart dat voor het Vlaams Jeugdgarantie Implementatieplan is beslist om *“geen nieuw plan op te stellen, maar om het bestaande jeugdwerkplan te optimaliseren en te versterken zodat de VDAB elke jongere (dus 100 %) ofwel een job ofwel een persoonlijke begeleiding kan bieden binnen 4 maanden na de inschrijving. De VDAB zal ook projecten opstarten met partnerorganisaties om jongeren te bereiken die geen opleiding volgen of niet begeleid worden.”* De belangrijkste elementen van het plan vanuit het beleidsdomein Werk zijn als volgt:

- de TIBB wordt uitgebreid.
- specifiek voor de ‘onkwalificeerde uitstroom’ komt een nieuwe ESF-oproep voor Werkinleving voor Jongeren (WIJ!)
- federale instapstages worden gericht ingezet.
- er wordt extra ingezet op IBO.
- specifiek voor de NEET worden voortrajecten (ESF-oproep) gelanceerd.
- met het beleidsdomein onderwijs wordt een Actieplan Vroegtijdig Schoolverlaten (en zijn opvolger Samen tegen Schooluitval) gelanceerd.

Tegelijk worden ook vanuit lokale overheden partnerschappen uitgebouwd om lokaal de problematiek van vroegtijdig schoolverlaten en jeugdwerkloosheid aan te pakken, met bijzondere aandacht voor de kwetsbare groepen. Zo hernieuwden de stad Antwerpen, VDAB en OCMW hun lokale samenwerking om de jeugdwerkloosheid aan te pakken met het JongerenAanbod in oktober 2013 (bijv. tenders vindplaatsgericht werken en arbeidsbemiddeling in deeltijds onderwijs; en Engage i.s.m. VOKA en jongerenorganisaties). Ook in Gent werd het bestaande open partnerschap ‘Gent Stad in Werking’ aangegrepen om

lokale acties ter bestrijding van de jeugdwerkloosheid op te zetten (bijv. Take-off i.s.m. ESF; Extra time i.s.m. OCMW; en Expeditie i.s.m. werkgevers en jongerenorganisaties).

3.2 Onderzoeksvragen voor beleid (1): kwantitatief

De blijvende aandacht voor beleid inzake jeugdwerkloosheid roept zowel vragen op naar bereik en resultaten op kwantitatief vlak als vragen naar inhoud en organisatie op kwalitatief vlak.

Inzake kwantitatieve resultaten is er vooreerst de vraag naar de mate van ‘sluitend’ beleid. Met betrekking tot het Jeugdwerkplan wordt gesteld dat 93% van de jongeren sluitend werd bereikt in 2013 (Vlaamse Implementatie Jeugdgarantieplan; WSE 2014). Dit cijfer overschat echter op twee manieren de reële sluitendheid van het Jeugdwerkplan. In de eerste plaats houdt deze berekening geen rekening met jongeren die zich niet registreren bij VDAB. Zo blijken er in de stad Antwerpen 2135 jongeren te zijn die zich officieel niet op de arbeidsmarkt bevinden en nooit een traject volgden bij VDAB of OCMW (Tempera, 2015). Ten tweede geldt niet noodzakelijk voor alle 93% van de jongeren dat ze minimaal een persoonlijke begeleiding hebben gekregen (Parl. Vraag 781/2014 Kherbache-Muyters). Naarmate de dienstverlening *digital-first* en zelfs *digital-only* wordt, roept dit de vraag op in welke mate hiermee aan de Europese norm van Jeugdgarantie is voldaan.

Met de invoering van het Sluitend Maatpak Plus werden de bemiddelings- en begeleidingstrajecten ingeruild voor persoonlijke dienstverlening. Dit heeft tot gevolg dat ‘sluitend bereik’ sinds 2015 niet meer (op bovenstaande wijze) gemeten wordt. Nochtans vraagt de Europese Commissie naar monitoring en evaluatie in het kader van de Jeugdgarantie (cf. Aanbeveling). Vlaanderen moet dus op zoek naar een nieuw monitoringinstrument dat past in het Europese *Indicator Framework for Monitoring the Youth Guarantee*. Het sluitend bereik kan op verschillende wijzen worden gemeten, afhankelijk van gehanteerde definities, cesuren en maatstaven (Bollens, 2012). Meten is weten, maar in een Europees vergelijkend perspectief geldt ook: ‘meten is weten hoe er wordt gemeten’.

Om deze methodologische en empirische vragen te helpen oplossen, voorziet dit voorstel in een eerste luik waarin de kwantitatieve analyse centraal staat, zowel voor Vlaanderen als in Europees vergelijkend perspectief. In de eerste plaats dragen we met ons voorstel bij tot het methodologisch vraagstuk d.m.v. een internationale vergelijking van succesmaten en indicatoren. In de tweede plaats maken we in het kwantitatieve luik een berekening van de resultaten (In welke mate worden de jongeren bereikt; en met welk aanbod) en de effecten (doorstroom en uitstroom) van de Vlaamse JG in Europees vergelijkend perspectief.

3.3 Onderzoeksvragen voor beleid (2): kwalitatief

Naast onderzoeksvragen over de kwantitatieve resultaten en effecten zijn er ook vragen naar de inhoud, kwaliteit en organisatie. Dit is het domein van ‘inputs’ en ‘throughputs’ van beleid, te onderscheiden van outputs en effecten. Welke inhoud heeft de garantie, en voor wie? Hoe is deze verweven met het activeringsbeleid gebaseerd op rechten en plichten? Hoe verhoudt de logica van een garantie zich tot de logica van digitale dienstverlening, die een sterk appel doet op zelfverantwoordelijkheid van jongeren? Aan welke kwaliteitsmaatstaven beantwoordt de garantie in Vlaanderen vergeleken met andere landen? Wat kan Vlaanderen leren van de voortrekkers-landen? Een garantieregeling houdt kansen in, maar er zijn ook potentiële valkuilen. Een eerste valkuil schuilt in de afbakening van de

doelgroep. Enerzijds is selectiviteit wenselijk om de middelen te kunnen inzetten op de meest kwetsbare doelgroepen en deadweight te vermijden, anderzijds kan selectie ook leiden tot een benadeling van de zwakke jongeren die niet onder het plan gevat worden (Schepers & Nicaise, 2014). Bovendien kunnen te strikte regels voor deelname aan maatregelen ertoe leiden dat bepaalde groepen onbedoeld niet voor maatregelen in aanmerking komen. Een tweede valkuil schuilt in wat wordt gegarandeerd. De ervaring in de Scandinavische landen in de jaren '80 en '90 leert dat het gegarandeerd aanbod zeer kwalitatief moet zijn opdat jongeren niet gefrustreerd raken in jobs of irrelevante opleidingen (Hummeluhr, 1997).

Tenslotte rijst de vraag naar organisatie en coördinatie van de garantieregeling. In de Aanbeveling tot Invoering van de Jeugdgarantie vraagt de Europese Commissie dat één overheidsinstantie aangesteld wordt voor *“het invoeren en het beheren van de jongerengarantieregeling en het coördineren van partnerschappen op alle niveaus en in alle sectoren”*. Europa ziet in de Youth Guarantee een test voor de nieuwe rol van de *public employment service* (PES) als regisseur (*conductor*). De publieke tewerkstellingdiensten kregen in België inderdaad een belangrijke rol toebedeeld, maar het vereist nader onderzoek welke rollen VDAB precies opneemt en hoe en door wie de diverse types partnerschappen worden gecoördineerd. De doelgroepen van het Jeugdgarantiebeleid bevinden zich immers niet enkel bij de publieke arbeidsmarktdienst, maar ook bij het onderwijs, de OCMW's, in het jeugdwerk of elders. Het opsporen en vervolgens registreren, begeleiden en toeleiden van deze doelgroepen vereist een gecoördineerde aanpak over beleidsdomeinen en bestuursniveaus heen. Bovendien zijn de betrokken partners van diverse aard: publieke voorzieningen, private dienstverleners (profit en non-profit), lokale overheden, adviesorganen, sectoren, werkgevers, werknemersvertegenwoordigers, ESF, ... We kunnen stellen dat het landschap van partnerschappen voor de realisatie van de verschillende initiatieven die onder de noemer van het Jeugdgarantieplan vallen (actieplan vroegtijdig schoolverlaten, voortrajecten, WIJ, instapstages, IBO, TIBB ...) zeer divers en complex is geworden. Volgens het landenrapport van de Europese Commissie (2015) moet België nog werk maken van een betere governance: *“De jongerengarantie blijft evenwel onvolledig en wordt op fragmentarische wijze ten uitvoer gelegd. Het ontbreekt nog steeds aan doeltreffende partnerschappen tussen overheidsdiensten voor arbeidsbemiddeling en bredere strategieën om ook mensen te bereiken die geen onderwijs of opleiding volgen of aan het werk zijn.”*

Niet enkel op regionaal niveau (i.e. Vlaams) is een goede coördinatie en afstemming van partnerschappen vereist, maar evenzeer op (boven)lokaal niveau. De vraag rijst hoe de coördinatie en afstemming van deze partnerschappen op (boven)lokaal niveau kunnen worden verbeterd. Een specifiek aspect is dat van de gepaste geografische schaal. Het nieuwe beleid van de Vlaamse regering schuift in toenemende mate de trekkersrol van steden en gemeenten naar voor, al dan niet in een intergemeentelijk samenwerkingsverband. Uit het Nationaal Hervormingsprogramma 2015 dat België indiende bij de Commissie blijkt dat te lage lokale betrokkenheid en te weinig contacten met sectoren in bepaalde regio's mogelijke oorzaken zijn van een lager bereik voor IBO en WIJ!. Last but not least rijst de vraag naar coördinatie ook in de realisatie van dienstverlening op individueel niveau. Eerdere studies van maatregelen in kader van het Jeugdwerkplan voor kwetsbare doelgroepen toonde al het belang aan van warme overdracht en clientoverleg (Van Parys & Struyven, 2010; Van Mellaert et al., 2013; Van Dooren, 2014).

Naast een kwantitatieve analyse van de resultaten en effecten van het Jeugdgarantieplan, is het dus ook zaak om een diepgaande kwalitatieve analyse uit te voeren naar de inhoudelijke scope, geografische schaal en de kwaliteit, de meerwaarde en de succes- en faalfactoren van de partnerschappen ter implementatie van het plan.

3.4 Plan van aanpak

Het onderzoeksplan is opgevat als een drieluik. Het eerste luik bestaat uit een kwantitatieve en methodologische analyse van de resultaten en effecten (onderzoeksvraag 1b in de oproep). Het tweede luik omvat een kwalitatief onderzoek naar de strategieën en partnerschappen om een kwaliteitsvol aanbod te realiseren voor specifieke groepen zoals vroegtijdige schoolverlaters en NEETs (onderzoeksvraag 1a in de oproep). In *beide* luiken voorzien we een vergelijkende studie met andere landen die als voorlopers en *good practices* worden beschouwd (onderzoeksvraag 2 in de oproep). Het derde luik vormt het sluitstuk en bestaat uit een terugkoppeling van bevindingen naar de Vlaamse beleidsactoren, en de formulering van verbetervoorstellen.

In de eerste twee luiken van het onderzoeksproject voorzien we dus een comparatieve analyse van Vlaanderen met andere landen. Enerzijds zullen we gebruik maken van beschikbaar materiaal voor alle landen, ook materiaal dat in de loop van het onderzoek beschikbaar zal komen in het kader van Europese studies. Anderzijds stellen we voor in dit onderzoek volgende vier toonaangevende lidstaten op het vlak van de JG te selecteren: Denemarken, Finland, Zweden, Oostenrijk.

3.4.1 Luik 1 – Kwantitatieve en methodologische analyse van de resultaten en de effecten van de Jeugdgarantie in Europees vergelijkend perspectief

In het eerste luik van het onderzoeksproject voorzien we een kwantitatieve analyse van de resultaten en de effecten van de Vlaamse jeugdgarantie in internationaal vergelijkend perspectief (onderzoeksvraag 1b + onderzoeksvraag 2 in de oproep).

Doelstellingen

1. Op methodologisch vlak is het doel om de nieuwe, in ontwikkeling zijnde indicatoren zoals bepaald door EMCO² te toetsen aan het nieuwe bemiddelingsmodel van VDAB, de hiermee verbonden beschikbare administratieve gegevens, en de (dis)continuïteit met de vroegere indicatoren in de Vlaamse monitoring, om van daaruit suggesties te doen voor verbetering en verdere verfijning van bijkomende indicatoren.
2. Vanuit landenvergelijkend perspectief is het doel om de monitoring zoals toegepast en verder ontwikkeld in de *good practice* landen in kaart te brengen met het oog op suggesties naar Vlaanderen bij de ontwikkeling van de nieuwe indicatorenset.
3. In derde instantie is het doel om de resultaten en effecten te kwantificeren en te interpreteren voor de Vlaamse JG in vergelijking met andere landen.

Stappenplan en methoden

In een eerste stap vertrekken we van de gehanteerde definities en operationalisering van de JG indicatoren voor *direct monitoring* and *follow-up monitoring* zoals vooropgesteld door EMCO. Het Europese kader maakt een onderscheid tussen

- de mate waarin jongeren worden bereikt binnen de 4 (6, 12) maanden (= *main indicator*), met breakdowns naar type aanbod en andere individuele kenmerken (*direct monitoring*)

---

² Indicator Framework for Monitoring of the Youth Guarantee, 2015

- de mate waarin jongeren doorstromen naar een job na 6 (12, 18) maanden, algemeen en met breakdowns naar type aanbod (*follow-up monitoring*).

Op basis van de stand van ontwikkeling van de nieuwe indicatoren in Vlaanderen toetsen we de uitwerking ervan aan beschikbare administratieve gegevens bij VDAB, geënt op het nieuwe bemiddelingsmodel³, en eventueel andere bronnen (bv. lokaal). Vooreerst gaan we na in welke mate de centrale JG indicator verder kan worden verfijnd al naargelang doelgroepen, geografische omschrijving, kwaliteit van het aanbod en vervolg-acties in het aanbod, en dit op basis van de beschikbare VDAB-gegevens. De vooropgestelde geaggregeerde indicatoren kunnen immers zeer uiteenlopende categorieën omvatten. Vervolgens gaan we na op basis van welke aanvullende bronnen de niet-geregistreerde jongeren die deel uitmaken van de doelgroep, in het bijzonder de NEET, mee in kaart kunnen worden gebracht hetzij op Vlaams niveau, hetzij op lokaal niveau – we denken in de eerste plaats aan de grote steden Antwerpen en Gent en de provincie Limburg waar er strategische actieplannen en samenwerkingsverbanden bestaan (zie luik 2). Deze dubbele exercitie moet leiden tot een voorstel voor meer verfijnde monitoring, wat op zijn beurt moet toelaten om plannen en acties gericht bij te sturen.

Voor de toetsing en verfijning maken we gebruik van ervaringen en inzichten uit andere landen, in het bijzonder in de geselecteerde set van landen voor dit onderzoek (Scandinavische landen en Oostenrijk). De vooropgestelde indicatorenset moet namelijk zowel intern valide ('we meten ermee wat we beogen te meten') als externe valide ('we kunnen landen onderling vergelijken') zijn. We gaan na wat Vlaanderen bij het ontwikkelen van de indicatorenset kan leren van de internationale cases, meer bepaald voor de definitie van het aanbod, het kwantificeren van de volledige JG doelgroepopulatie geregistreerd bij verschillende instanties (dus niet enkel bij de Public Employment Service), het registreren en kwantificeren van bijzondere groepen zoals de NEETs en de vroegtijdige schoolverlaters, en het verder desaggregeren van de monitoring (bv. op stedelijk of provinciaal niveau). Voor Vlaanderen komt de O&O oproep op een goed moment, want met de invoering van het Sluitend Maatpak Plus vinden momenteel wijzigingen in de wijze van registratie plaats die een andere definiëring en berekeningswijze van de succesmaten mogelijk of zelfs noodzakelijk maakt.

In een derde stap zullen we de resultaten en effecten voor Vlaanderen in kaart brengen gebaseerd op onze voorstellen voor verbetering en verfijning. Hiervoor opteren we voor een nauwe samenwerking met VDAB. We plaatsen deze resultaten en follow-up voor 2015 in het perspectief van de voorgaande jaren 2008-2014 en zorgen ook voor de interpretatie ervan.

Dataverzameling en methoden

- desk research
- overleg met dataspecialisten bij VDAB
- overleg met de dataspecialisten in Antwerpen, Gent en Limburg
- gerichte bevraging van dataspecialisten in de vergelijkingslanden
- verwerking en interpretatie van de beschikbaar gemaakte data voor monitoring.

Beoogde deliverables

- nota met toetsing en voorstel tot verfijning van indicatoren

---

³ Met de invoering van het Sluitend Maatpak Plus vinden momenteel wijzigingen in de wijze van registratie plaats die een andere definiëring en berekeningswijze van de succesmaten mogelijk en zelfs noodzakelijk maken.

- nota met cijfermatig overzicht van resultaten en effecten

Doorlooptijd

Gespreid over twee periodes: december 2015 – april 2016 (toetsing en verfijning) + september – oktober 2016 (bewerking cijfermateriaal). Timing zal worden afgestemd op de kalender van de beleidsmonitoring.

3.4.2 Luik 2 – Kwalitatieve analyse van scope, schaal en samenwerking in het kader van de JG in Europees vergelijkend perspectief

Het tweede luik van het onderzoek legt de focus op de inhoudelijke scope, de geografische schaalvariatie en op de organisatorische aspecten bij de implementatie van de JG in Vlaanderen. Ook in dit luik wordt een Europees vergelijkend perspectief ingebouwd. Bovendien bevat dit onderzoeksluik een apart design voor de analyse van beleidsaanpak en initiatieven vanuit het lokale niveau, te weten de grootsteden Antwerpen en Gent en de provincie Limburg (onderzoeksvraag 1a + onderzoeksvraag 2 in de oproep).

Voor een afbakening en clustering van types maatregelen gaan we uit van het onderscheid tussen strategisch-tactische plannen en operationele acties opgezet vanuit het Vlaamse beleidsniveau en strategisch-tactische actieplannen en operationele acties vanuit het (boven)lokale beleidsniveau. Voor meer toelichting bij de afbakening verwijzen we naar het voorstel in bijlage 1. De definitieve selectie zal worden gemaakt in overleg met de opdrachtgever en Viona-werkgroep.

Doelstellingen

1. Inzicht verwerven in de aanpak, de resultaten, het proces en de netwerkvorming bij de realisatie van de types aanbod en bottom-up initiatieven.
2. Leren uit de cases van Scandinavische landen en Oostenrijk op het vlak van gemaakte keuzes, ervaren knelpunten en oplossingen.
3. Peilen naar de (mogelijke) meerwaarde van de implementatie van de JG voor de netwerking en voor de geproduceerde dienstverlening.

De evaluatie is niet gericht op verantwoording, noch op het meten van de netto-effecten van het geheel van de acties in het kader van de JG. Wel is de evaluatie bedoeld om te leren uit de praktijkervaringen tijdens het proces van implementatie en uit de landen die gelden als *good practices* voor de realisatie van de JG. We analyseren het Vlaamse plan in het kader van de JG vanuit een procesmatige invalshoek, om te evalueren hoe de types aanbod vanuit de waaier van maatregelen/acties gestalte krijgen in de praktijk van samenwerking. Vervolgens brengen we de output van de samenwerking in maatregelen/acties in kaart en maken we een inschatting van de meerwaarde ervan. Naar gelang het gaat om acties die nog maar recent zijn gestart of nog in volle uitvoering zijn, ligt het accent op de ingeschatte meerwaarde.

Luik 2.1 – Kwalitatieve analyse van de inhoudelijke scope, schaal en organisatorische aspecten van de samenwerking in het kader van de JG

Het eerste deel van luik 2 focust op de types aanbod op basis van de brede waaier van maatregelen/acties op de verschillende actiedomeinen, op de organisatorische aanpak en op de meerwaarde ervan. Zoals de afbakening in bijlage 2 aangeeft, gaat het om een diversiteit aan type acties waarvan een aantal ingebed zijn in een Vlaamse strategie, al dan niet gericht

op een specifieke groep (vroegtijdige schoolverlaters), en andere (of dezelfde) die zijn ingebed in een lokale strategie, al dan niet gericht op een specifieke groep.

Issues en stappenplan

Het Vlaamse én lokale beleidskader voor de JG leidt in de praktijk tot een veelheid aan aanbod en actoren in het veld. In de uitvoering kan dit leiden tot een zekere mate van duplicatie van dienstverlening aan jongeren, maar evenzeer kunnen er hiaten in het aanbod blijken, kunnen bepaalde groepen tussen de mazen van opgezette acties vallen of kan het zijn dat complementariteiten tussen actoren onderbenut worden.

Voor de analyse van de uitvoeringspraktijk vertrekken we vanuit het geselecteerde overzicht van maatregelen of initiatieven. We maken een onderscheid tussen de inhoudelijke scope en kwaliteitsnormen van de JG, en de organisatorische aspecten van de samenwerking.

Wat de inhoudelijke scope betreft, brengen we volgende aspecten in kaart, voor de JG in zijn geheel en zoveel mogelijk verbijzonderd naar type aanbod (werk, voortgezette opleiding, apprenticeship, stage).

<i>Inhoud van de garantie</i>	Wat wordt exact gegarandeerd? Ligt de focus op onderwijs en opleiding, op werk(ervaring) of op beide?
<i>Doelgroep</i>	Geldt de JG voor alle jongeren of voor bepaalde doelgroepen? Wat zijn in dat geval de voorwaarden (leeftijdsgrenzen, opleidingsniveau, duur werkloosheid ...?). Welke doelgroepen krijgen bijzondere aandacht of zelfs voorrang?
<i>Registratie en data</i>	Hoe worden groepen geïdentificeerd en gescreend? Hoe wordt de voortgang geregistreerd? In welke mate is er data-uitwisseling en data-integratie?
<i>Geografische spreiding</i>	Heeft iedereen toegang tot alle onderdelen van de JG ongeacht de woonplaats?
<i>Termijnen</i>	Binnen welke termijn wordt welk aanbod gegarandeerd aan de jongeren?
<i>Kwaliteit</i>	Welke kwaliteitsvereisten worden opgelegd aan het aanbod en hoe wordt de kwaliteit van het gerealiseerde aanbod opgevolgd?
<i>Rechten en plichten</i>	In welke mate wordt de JG gecommuniceerd naar de jongeren als een recht? In welke mate zijn jongeren verplicht om een aanbod ikv de JG te aanvaarden? In welke mate is er keuzevrijheid?
<i>Acties voor specifieke groepen</i>	Welke specifieke acties worden genomen ter bestrijding van jeugdwerkloosheid onder de NEET's en vroegtijdige schoolverlaters?
<i>Samenwerking</i>	Welke vormen van samenwerking worden voorzien? Is deze samenwerking opgelegd? Wie coördineert? Worden er doelen bepaald en gemonitord op het niveau van de samenwerking?
<i>Financiering</i>	In welke mate wordt de JG gefinancierd met bestaande middelen en in welke mate is er sprake van een extra investering? In welke mate gaat

	dit ten koste van werkzoekenden ouder dan 25 (30)?
<i>Context</i>	In welke mate is er ook financiële ondersteuning van jongeren?

Voor Vlaanderen onderzoeken we bijkomend hoe de JG voortbouwt op het Jeugdwerkplan. Op welke aspecten en hoe wordt deze versterking gerealiseerd?

- Welke bestaande of nieuwe acties worden bijkomend voorzien voor welke doelgroepen met welke middelen (verschuiving bestaande middelen of nieuwe investeringen)?
- In welke mate worden de beoogde streefcijfers per actie gerealiseerd (waar relevant uitsplitsing naar percelen)?
- Welke aanvullende acties worden gelanceerd op (boven)lokaal niveau?
- In welke mate worden de NEET's en vroegtijdige schoolverlaters met elk van de acties bereikt?

Vervolgens analyseren we de organisatorische aspecten van de samenwerking. Een aantal van de op Vlaams niveau gelanceerde acties in de JG worden geïmplementeerd op het subregionale niveau. Daarbij wordt uitdrukkelijk verwacht dat deze implementatie gebeurt door een lokaal ingebed partnerschap (bijv. i.k.v. de ESF-oproep WIJ! en voortrajecten en i.k.v. TIBB). Voor andere acties is dit geen vereiste, maar kan een lokaal partnerschap niettemin een meerwaarde zijn (bijv. IBO en instapstages). Daarnaast hebben een aantal lokale overheden ook zelf initiatieven opgezet in samenwerking met andere partners voor moeilijke doelgroepen zoals bijv. de VDAB-tender vindplaatsgericht werken in Antwerpen en het ESF-project Take-off in Gent. Dit alles leidt ertoe dat er in de praktijk een lappendeken ontstaat van deels overlappende partnerschappen voor deels overlappende doelen en doelgroepen in (groten)deels overlappende (boven)lokale gebieden. De vraag rijst wat de gevolgen zijn voor de implementatie van de verschillende acties zowel op organisatorisch vlak (kwaliteit van de partnerschappen en het lokale netwerk) als op het vlak van de operationale dienstverlening ten aanzien van individuele cliënten. De meerwaarde analyseren we bijgevolg op twee vlakken:

1. voor het netwerk van actoren: criteria zijn o.m. het rekening houden met elkaars aanbod en expertise; kennisdeling; cliëntoverleg; uitwisseling van informatie; eensgezindheid over en toegang tot het centrale registratiesysteem; gemeenschappelijke kwaliteitsnormen
2. voor de productieketen van diensten: criteria zijn o.m. de identificatie van niet-geregistreerde jongeren; gezamenlijke screening; een toegankelijk bestaand aanbod; een aanbod op maat; een kwaliteitsvol aanbod; eenheid van registratie met behoud van privacy; warme overdracht; gerichte doorverwijzing en opvolging van de jongeren.

Voor de uitwerking van succes- en faalfactoren baseren we ons op de literatuur over samenwerking, netwerken en geïntegreerde dienstverlening (zie referenties bij dit voorstel). Niet alle netwerk-resultaten manifesteren zich in meetbare termen. Voor een aantal effecten op het netwerk zelf en de dienstverlening gaat het dan ook om ingeschatte meerwaarde.

Dataverzameling en onderzoeksmethoden

De analyse wordt kwalitatief opgezet, op basis van documentanalyse en interviews bij actoren op strategisch-tactisch niveau. We onderscheiden drie groepen van respondenten: beleidsexperten, netwerkmanagers en coördinatoren. De volgende actoren worden in de bevraging betrokken:

- Beleidsexperten bij de ministeriële departementen Werk, Onderwijs, Economie, Welzijn, Sport
- Netwerkmanagers, stadsmanagers, accountmanagers bij VDAB
- Experts, aanspreekpunten bij Syntra, ESF, VVSG, Jeugdraad
- Experts bij werkgevers- en werknemersorganisaties en voor bepaalde sectoren.

Voor de procesevaluatie van de implementatie op (boven)lokaal niveau in Antwerpen, Gent en Limburg voorzien we documentanalyse, bilaterale interviews en groepsinterviews. De te bevragen actoren zijn gesitueerd op het strategisch-tactische niveau alsook op het tactisch-operationele niveau. We voorzien interviews met beleidsmedewerkers van volgende instanties:

- Stad Antwerpen en stad Gent, provincie Limburg
- OCMW's in de drie gebieden
- VDAB stadsmanagers en netwerkmanagers
- Subregionale werkgevers- en werknemersvertegenwoordigers
- Andere lokale vertegenwoordigers.

Bijkomend plannen we per lokatie een groepsinterview met lokale uitvoerende medewerkers. De organisatie hiervan gebeurt in samenwerking met de lokale uitvoeringsinstanties van stad, OCMW en VDAB.

Deliverables

- Inventarisatie van samenwerkingsvormen en vormgeving van de jeugdgarantie naar type aanbod
- Rapportering van de inhoudelijke scope, schaal, samenwerking en meerwaarde als netwerk van actoren en voor de productieketen van dienstverlening

Doorlooptijd

Maart – augustus 2016

Luik 2.2 – Vergelijkende analyse van design, implementatie en effecten van de JG in andere landen die als good practice worden beschouwd

De centrale vraag voor landenvergelijkende analyse van de JG luidt als volgt: wat zijn de algemene en specifieke uitgangspunten, motieven, kenmerken, instrumenten, voorwaarden, succes- en faalfactoren, mogelijke effecten? Hiertoe wordt gewerkt op basis van casestudies. Achtereenvolgens onderscheiden we als onderzoeksfases de voorbereiding, de uitvoering en de verwerking en rapportering.

Op basis van de Peer Review 'Youth Guarantee' in Finland (September 2014) en rapporten (o.m. Eurofound, 2015) stellen we een systematische vergelijking voor met de Scandinavische landen Denemarken, Finland en Sweden, en Oostenrijk. Een recent rapport (European Commission, 2015) toont aan dat de positie en rol van de publieke tewerkstellingsdiensten in de vier genoemde landen gelijkenissen vertoont, in de zin dat de publieke tewerkstellingsdienst de implementatie van de JG coördineert, zelf ook een uitvoerende partner is (behalve in Zweden) en de jongeren registreert. Met het oog op de analyse van de rol die publieke tewerkstellingsdiensten opnemen in de coördinatie en realisatie van het plan in hun hoedanigheid als arbeidsmarktregisseur, is deze keuze te verantwoorden. De definitieve keuze van de landen zal gebeuren in overleg met de opdrachtgever en de Viona-werkgroep.

Denemarken, Finland en Zweden hebben een lange ervaring met de JG. Al vanaf het begin van jaren '80 experimenteerden deze landen met de idee van een jongerengarantie als antwoord op de vaststelling dat de jeugdwerkloosheid ten gevolge van de economische crisis in de jaren '70 en '80 niet cyclisch, maar structureel was en bestaande instrumenten onvoldoende bleken (Hummeluhr, 1997). Men kwam al vroeg tot de vaststelling dat de realisatie van een jongerengarantie in sterke mate afhangt van de lokale overheden en een nauwe samenwerking vereist op het lokaal niveau tussen onderwijs, arbeidsvoorzieningen, en de lokale werkgevers (Hummeluhr, 1997). Anderzijds werd in de Scandinavische landen ook vastgesteld dat aan heel wat voorwaarden moet voldaan zijn om een kwaliteitsvolle garantie te kunnen aanbieden aan alle jongeren en vanuit dit besef werden enkele structurele maatregelen genomen in het onderwijs en de beroepsopleidingsvoorzieningen (ibid., 1997).

Naast de Scandinavische landen wordt ook Oostenrijk beschouwd als een voorloper wat betreft de Jeugdgarantie (Escudero & Lopez Mourelo, 2015; Eurofound, 2015). Met de 'training guarantee' ingebed in het duaal stelsel van leren en werken zet Oostenrijk in op een 'train first' (i.p.v. work first) aanpak; maar Oostenrijk zet lokaal ook in op specifieke acties voor o.a. NEET (YG Implementation Plan Austria). Oostenrijk is vergelijkbaar met België qua omvang en samenstelling van de bevolking en heeft vergelijkbare problemen in het onderwijssysteem (achterstandspositie van sociaal kwetsbare groepen en groepen van vreemde origine, lage beroepsgerichtheid) (Country Report Austria Youth Guarantee 2015).

Bij de keuzebepaling van buitenlandse vergelijkingspunten komt het er op aan bruikbare lessen te kunnen trekken uit de beleidsvorming en de wijze van invoering van een JG. Daarbij vertrekken we vanuit een benadering van good practices waarbij vooral aandacht zal worden besteed aan beleidsbenaderingen en -instrumenten die in de praktijk een meerwaarde opleveren. Tegelijk zal lering worden getrokken uit de negatieve ervaringen met bepaalde keuzes (feitelijke gang van zaken versus ideale model). Methodologisch veronderstellen we dat er een functionele equivalentie aanwezig is voor onderlinge vergelijking: de te vergelijken fenomenen vervullen dezelfde functie binnen de (systeem)context. Context-inclusieve vergelijkingen vereisen dat het bestudeerde fenomeen zoveel mogelijk binnen de socio-economische, politiek-bestuurlijke en arbeidsmarktcontext wordt geïnterpreteerd.

Dataverzameling en onderzoeksmethode

De bevraging van de landen is gebaseerd op dezelfde aspecten die aan bod komen in luik 2.1 voor Vlaanderen. Via een studiebezoek ter plaatse wordt beoogd zoveel mogelijk origineel materiaal aan de bron te verzamelen, aanvullend bij reeds beschikbare bronnen (zie bijlage 1 voor eerste aanzet). Op basis van desk research is het de bedoeling om de eerste inzichten en vragen voor bijkomend gegevensverzameling reeds af te toetsen via een beperkt seminarie vooraleer de studiebezoeken van start gaan. Op die wijze kan de input van de Vlaamse beleidsmakers nog worden meegenomen. Als formule kan worden gedacht aan de Vionawerkgroep met uitgebreide samenstelling of de Vlaamse werkgroep voor de JG.

Voor de interviews maken we een onderscheid tussen volgende categorieën beleidsexperten:

- de bevoegde ministeriële departementen
- de publieke tewerkstellingsdienst
- vertegenwoordiger van de lokale besturen
- vertegenwoordiger van de private actoren
- vertegenwoordiger van andere betrokken actoren (bv. niet-gouvernementele organisaties)
- werkgevers- en werknemersorganisaties
- experts aan universiteiten of onderzoekscentra.

Afhankelijk van het land en mede voortbouwend op de contacten die binnen het onderzoeksteam aanwezig zijn met deze landen, zullen er interviews worden uitgevoerd met deze verschillende categorieën gesprekspartners (6-8 interviews per land).

De concrete voorbereiding van relevante contactpersonen voor studiebezoeken zal als volgt worden aangepakt. Voor elk land werken we samen met een onderzoeksexpert in het land zelf met wie we contacten hebben via ons eigen netwerk (Peer Review 2014 'Youth Guarantee'; PES-netwerk; academische netwerken). Dit is niet alleen een middel om toegang te krijgen tot relevante bevoorrechte getuigen, maar ook om taalbarrières te overwinnen.

Deliverables

- tussentijds seminarie (met beleidsmakers) waarin de bevindingen van desk research over de EU landen worden gepresenteerd
- landenvergelijkend rapport van de implementatie van de JG binnen de systeemcontext, met vooral aandacht voor ervaren knelpunten en oplossingen, succes- en faalfactoren, (mogelijke) effecten

Doorlooptijd

mei – oktober 2016

3.4.3 Luik 3 – Terugkoppeling en formulering van verbetervoorstellen voor Vlaanderen

In het derde en laatste luik worden de bevindingen uit voorgaande luiken teruggekoppeld naar de stakeholders in Vlaanderen en op de drie onderzochte lokaties. Een aantal verbetervoorstellen worden gefomuleerd voor het Vlaamse beleid en het lokale beleid met het oog op de realisatie van de JG naar Europese standaard in het algemeen en voor specifieke groepen van vroegtijdige schoolverlaters en NEET's in het bijzonder.

Daarbij zal een ontwerpversie van de conclusies worden voorgesteld op een interactief seminarie met de belangrijkste stakeholders. Doel is dat de beleidsbetrokken actoren op die wijze verfijningen kunnen aanbrengen bij de verbetervoorstellen en conclusies.

Timing: november 2016

3.5 Referenties bij het voorstel

Bollens, J. (2012). *Een andere kijk op de sluitende aanpak* (WSE Report 8-2012). Leuven: Steunpunt Werk en Sociale Economie.

Dowling, B., Powell, M., & Glendinning, C. (2004). Conceptualising successful partnerships. *Health and Social Care in the Community* 12 (4), 309-317.

Escudero, V. & Lopez Mourelo, E. (2015), 'The Youth Guarantee programme in Europe: Features, Implementation and Challenges', *ILO Working Paper* 4.

Eurofound (2015). *Social Inclusion of Young People*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

- European Commission (2015). *Report on PES Implementation of the Youth Guarantee*, Brussel: The European Network of Public Employment services. Authors: Doyle, S. L., Bianchini, D., Irving, P., Metcalfe, H. & Manoudi, A.
- European Commission (2011). *Small scale study: partnerships among employment services*. Brussels: European Job Mobility Laboratory.
- European Commission (2013). *Successful partnerships in delivering Public Employment Services*. Brussels, Author: Anette Scopetta.
- European Commission (2015), *Trends and developments in PES partnership-working*. Brussels, Author: Alex Nunn.
- Hummeluhr, N. (1997). *Youth Guarantees in The Nordic Countries*, paper besteld door OECD Secretariaat in kader van de Transition Thematic Review.
- Laegreid, P., T. Randma-Liiv, L. H. Rykkja, and K. Sarapuu (2013). *The governance of social cohesion: innovative coordination practices in public management*. Report of COCOPS WORK PACKAGE 5.
- Leroy, F. & L. Struyven, eds. (2014). *Building Bridges. Shaping the Future of Public Employment Services towards 2020*. Brugge: Die Keure.
- Network Impact & Center for Evaluation Innovation (2014). Framing Paper: The State of Network Evaluation; www.EvaluationInnovation.org
- Peters, B. G. (2011). Steering, Rowing, Drifting, or Sinking? Changing Patterns of Governance. *Urban Research & Practice* 4 (1): 5–12.
- Pollitt, C. and Bouckaert, G. (2004). *Public Management Reform: a Comparative Analysis*. Oxford: Oxford University Press.
- Sørensen, E. (2006). Metagovernance: The Changing Role of Politicians in Processes of Democratic Governance. *The American Review of Public Administration* 36 (1): 98–114.
- Thompson, G., J. Frances, R. Levacic, and J. Mitchell. (1991). *Markets, Hierarchies and Networks. The Coordination of Social Life*. London: Sage.
- Torring, J., G. B. Peters, J. Pierre, and E. Sørensen. (2012). *Interactive Governance. Advancing the Paradigm*. Oxford: Oxford University Press.
- Van Dooren, G., (Ed.). (2014). *Missing link. Een integrale begeleiding voor moeilijk bereikbare jongeren*. Leuven: Acco.
- Vandenbroucke, F. (2007). Acties tegen jeugdwerkloosheid: elementen voor een tussenstand. Nota t.b.h. van de sociale partners (informeel VESOC).
- Van Parys L., Struyven L. (2010). *Ongepaste vragen of een ongepast aanbod? Eindrapport evaluatieonderzoek 'Experimenten moeilijk bereikbaren in het kader van het Jeugdwerkplan*. Leuven: HIVA-KU Leuven.
- Van Wichelen, L. (2004). Europa wijst Vlaanderen de weg naar een sluitende aanpak van werkloosheid, in *Over.werk*, 4: 95-100.
- WSE (2014). *Het sluitend maatpak voor werkzoekenden*. Brussel: Departement Werk en Sociale Economie van de Vlaamse overheid.

4 | Bekendmaking resultaten en valorisatie

Voor dit onderzoeksproject voorzien we volgende stappen in de valorisatie:

- De eerste stap vindt reeds plaats tijdens luik 3 van het onderzoek, waarin een interactief seminarie wordt voorzien voor terugkoppeling en praktijkgerichte reflectie over de bevindingen en verbetervoorstellen.
- Vervolgens voorzien we twee rapporteringsmomenten voor de Viona-werkgroep, mogelijk uitgebreid met andere partners.
- We voorzien ook de mogelijkheid voor extra presentaties op vraag vanuit beleidsactoren, sociale partners, VDAB e.a. Bepaalde bevindingen over de JG zijn ook relevant voor andere beleidsinitiatieven waarin (regionaal-lokale) partnerschappen aan de orde zijn zoals o.m. het streekbeleid en het (boven)lokaal werkgelegenheidsbeleid.
- Daarnaast zullen de resultaten bekend worden gemaakt via presentatie op een Vlaamse of Belgische beleidsgerichte conferentie of seminarie.
- Voor de website voorzien we aangepaste tekst en infografiek over de vergelijking van de Jeugdgaranties in Vlaanderen/België, Denemarken, Finland, Zweden, Oostenrijk (in het Engels).

Een tweede doelpubliek waarvoor de resultaten zullen worden bekendgemaakt is gericht naar het internationale forum van beleidsmakers. We denken hier aan het Europese PES Network, de PES-to-PES Dialogue en het EU Mutual Learning Programme. Hiervoor maken we een beknopte Engelstalige samenvatting voor internationale verspreiding.

Vervolgens voorzien we de publicatie van een research paper voor een wetenschappelijke conferentie (ESPAnet, ICPP, ...) of workshop.

Tenslotte zullen we op basis van de synthese enkele ge vulgariseerde publicaties verzorgen voor professionele of semi-wetenschappelijke tijdschriften (bv. Over.werk).

5 | Tijdschema

Doorlooptijd van het onderzoek: december 2015 – november 2016. Luik 1 (kwantitatieve en methodologische analyse is gespreid over twee periodes en zal worden afgestemd op de kalender van de beleidsmonitoring. Luik 2.2 (Europese vergelijking) wordt ingebouwd in luik 1 (voor wat betreft de indicatoren) en luik 2.1 (voor wat betreft de scope, schaal, samenwerking en meerwaarde van de JG).

Fase	Dec	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov
Luik 1												
Luik 2.1												
Luik 2.2												
Luik 3												
Rapportering					nota		TT				nota	ER
Werkgroep		1					2					3

6 | Voorstelling van het onderzoeksteam

6.1 Voorstelling van het projectteam KU Leuven en rol in het project

Voor het uitvoeren van deze opdracht stellen we ons team voor dat bestaat uit een bundeling van krachten met rijke expertise op het domein van activering en implementatieonderzoek. Op deze wijze beogen we de beste combinatie te maken van benodigde expertise voor deze opdracht op inhoudelijk, beleidsgericht, theoretisch, methodologisch, onderzoekstechnisch en sociaal-communicatief vlak.

Volgende tabel geeft een overzicht van het team, evenals de expertise en de rol van het teamlid in deze opdracht. Vervolgens geven we een korte beschrijving van elk teamlid, met inbegrip van gelijkaardige projecten. Meer informatie over de cv's is opgenomen in bijlage.

Teamlid	Functie	Expertise	Taken in de opdracht
Ludo Struyven	Hoofd Onderzoeksgroep	arbeidsmarktdynamiek activeringsbeleid PES governance van arbeidsmarkt implementatie van beleid	project management desk research begeleiding van interviews en focusgroepen rapportering kwaliteitscontrole
Sam Coomans	Onderzoeker	Europees arbeidsmarktbeleid Beleidsinnovatie Evaluatie van beleid	Deskresearch Instrumentontwikkeling Kwantitatieve analyse rapportering
Wouter Schepers	Senior onderzoeker	Europees sociaal beleid Onderwijsbeleid Jeugdgarantie Landenvergelijkend onderzoek	deskresearch instrumentontwikkeling interviews en focusgroepen rapportering
Liesbeth Van Parys	Senior onderzoeker - doctoranda	activeringsbeleid implementatie-onderzoek governance van arbeidsmarkt PES	Kwaliteitscontrole eindrapportering valorisatie en publicatie

Met dit onderzoeksteam beschikken we over een aantal sterktes voor een succesvolle uitvoering van het onderzoek:

6.1.1 Prof. dr. Ludo Struyven

Ludo Struyven (PhD Sociale Wetenschappen, KU Leuven) is Hoofd van de Onderzoeksgroep Arbeidsmarkt van het HIVA – Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving van de KU Leuven. Daarnaast is hij deeltijds hoofddocent (10%) Sociologie KU Leuven (domein opleiding en werk) en gastprofessor voor het vak ‘Mens en organisatie’ aan de Université Saint-Louis, Brussel. Hij is gespecialiseerd in onderzoek naar arbeidsmarkt, onderwijs en opleiding, met bijzondere aandacht voor beleidsevaluatie, vraagstukken van inrichting, sturing en organisatie van deze sociale beleidsdomeinen, en landenvergelijkend onderzoek naar veranderingen in arbeidsmarktbeleid. Ludo Struyven is titularis van de leerstoel voor het DynaM-project, een samenwerkingsverband van de RSZ en het HIVA dat de dynamiek van

de Belgische arbeidsmarkt in kaart brengt (www.dynam-belgium.org). Hij was promotor van de recent afgeronde on-going evaluatie van het Vlaamse ESF-programma 2007-2013 en heeft in het verleden meermaals meegewerkt aan evaluaties van Vlaamse, provinciale, federale en Europese arbeidsmarktmaatregelen en programma's. Momenteel is hij als één van de hoofd-partners betrokken in het EU-project INSPIRES (Innovative Social and Employment Policies for Inclusive and Resilient Labour Markets in Europe) gecoördineerd door de Erasmus Universiteit Rotterdam. Specifiek op het domein van de Jeugdgarantie was hij extern expert voor de Peer Review on 'Youth Guarantee' op 18-19 september 2014 in Helsinki (Finland). Momenteel werkt hij in het kader van de PES-to-PES Dialogue II aan een analytical paper over de regisseursrol van de Public Employment Service, met onder meer aandacht voor de coördinerende rol van de PES bij de implementatie van de Youth Guarantee in de lidstaten.

Eén van de belangrijkste onderzoeksthema's van Ludo Struyven, waarvoor hij ook internationale erkenning geniet, is dat van sturing en organisatie ('governance') van het arbeidsmarktbeleid. Dit onderzoek spitst zich toe op de wijze waarop verantwoordelijkheden zijn verdeeld, de wijze van organisatie en uitvoering en de wijze van financiering. Voorbeeld zijn de ESF-opdracht samen met de VDAB voor de strategische herpositionering van de publieke diensten voor arbeidsbemiddeling (Public Employment Services) in Europa. Dit project resulteerde in de boekpublicatie (samen met Fons Leroy) *Building bridges* (zie onder bij belangrijkste publicaties).

Ludo Struyven heeft een rijke ervaring opgebouwd in implementatieonderzoek, procesevaluatie en procesondersteuning. In dit onderzoek wordt via een mix van kwantitatieve en kwalitatieve methoden nagegaan hoe het beleid wordt uitgevoerd in de praktijk, en worden participatieve methoden gehanteerd waarbij feedback over de bevindingen op zich een bron van nieuwe gegevens vormen doordat betrokkenen in de praktijk correcties en aanvullingen aanbrengen op hetgeen de onderzoeker heeft vastgesteld. Een recent voorbeeld is de ontwikkelde methodiek in het ESF-project Missing Link waarvoor het HIVA de titel van ESF-ambassadeur 2014 mocht in ontvangst nemen. Een ander voorbeeld was de ondersteunings- en evaluatie-opdracht voor de lokale proeftuinen voor samenwerking tussen OCMW's en VDAB (in opdracht van het Viona-onderzoeksprogramma). Specifiek voor het thema jeugdwerkloosheid was hij promotor van de evaluatie van de experimenten Jeugdwerkplan in opdracht van de VDAB (2009-2010), het onderzoek naar vindplaatsgericht werken in opdracht van VDAB Antwerpen (2010) en het onderzoek 'Jeugdwerkloosheid van binnenuit bekeken:

succesfactoren bij de inschakeling van laaggeschoolde jongeren' in opdracht van de Koning Boudewijnstichting (in samenwerking met Université Saint-Louis; 2008).

Vijf belangrijkste publicaties

Struyven, L. (2014). 'Varieties of Market Competition in Public Employment Services. A Comparison of the Emergence and Evolution of the System in Australia, The Netherlands and Belgium', *Social Policy and Administration*, 48 (2), 149-168.

Fenger, M., Koster, F., Struyven, L., van der Veen, R. (2014). 'Smart policies or sheer luck? Labour market resilience in the low countries', *Social Policy and Administration*, 48 (4), 492-513.

Leroy, F. & Struyven, L. (Eds.) (2014). *Building Bridges. Shaping the Future of Public Employment Services towards 2020*. Brugge: Die Keure.

Struyven L., Van Hemel L. (2009), 'The local integration of employment services: Assessing network effectiveness of local jobcentres in Flanders', Special Edition 'Employability on the labour market' of the journal *Environment and Planning C: Government and Policy*, 27(6), 1055-1071

Struyven, L., Steurs, G. (2005). Design and redesign of a quasi-market for the reintegration of jobseekers: empirical evidence from Australia and the Netherlands. *Journal of European Social Policy*, 15(3), 211-229.

Ludo Struyven zal optreden als promotor, projectmanager, kwaliteitsbewaker, expert en teamleider voor dit project.

6.1.2 Sam Coomans

Sam Coomans (Master in de Beleidsconomie en Master in de Politieke Wetenschappen, KU Leuven) is sinds 2012 onderzoeker bij het HIVA - KU Leuven (Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving). Hij voert onderzoek uit naar het beleid, de vormgeving en de effecten van verschillende arbeidsmarktinstrumenten op Vlaams, federaal en Europees niveau. Rode lijn doorheen zijn onderzoek is de integratie van kwetsbare groepen op de reguliere arbeidsmarkt door middel van activerend en innovatief arbeidsmarktbeleid. In de jongste jaren heeft hij voor dit onderzoek relevante expertise opgebouwd inzake loonkosten, tewerkstellingsmaatregelen, arbeidsmarktanalyse en beleidsevaluatie. Hij heeft zowel ervaring met kwalitatief onderzoek (deskresearch, interviews, focusgroepen, etc.) als met kwantitatief onderzoek (dataverzameling, manipulatie van datasets en dataverwerking).

Sam Coomans zal in dit onderzoeksproject instaan voor de kwantitatieve analyse en meewerken aan de Europese vergelijking.

Vijf belangrijkste publicaties

- Struyven L., Coomans S. 2014. *More of the Same? The Belgian Patchwork of Youth Guarantee Schemes. Peer Country Comments paper- Belgium*. In Mutual Learning Programme. Helsinki, 18 – 19 September 2014. European Commission
- Van Dooren G., Coomans S., Struyven L. 2014. *Identifying Policy Innovations increasing Labour Market Resilience and Inclusion of Vulnerable Groups National Report Belgium*. INSPIRES Working paper series. nr.14 , ISSN 2215-1605
- Coomans, S., Bollens, J. (2014). *Doelmatige besteding van loonkostensubsidies op regionaal niveau*, 142 pp. Leuven: HIVA KU Leuven.
- Coomans, S., Bollens, J. (2014). Ideeën voor een doelmatiger Vlaams doelgroepenbeleid na de zesde staatshervorming. *Over.werk. Tijdschrift van het Steunpunt WSE*, 24 (1), 17-23.
- Coomans, S., Bollens, J. (2013). *Doelgroepgerichte loonkostensubsidies: aanbevelingen*. Leuven: Steunpunt WSE.

6.1.3 Wouter Schepers

Wouter Schepers is master in de Politieke Wetenschappen (KU Leuven, 2009) en Beleidsconomie (KU Leuven, 2010). Sinds 2012 is hij verbonden aan het HIVA binnen de onderzoeksdomeinen armoede, onderwijs en migratie. Als lid van het European Social Policy

Network (ESPN) en het Network of Independent Experts on Education (NIEE) verrichte hij evaluatiestudies over het sociale beleid in België. Daarbij vormde de transitie van het onderwijs naar de arbeidsmarkt één van de centrale thema's. In het kader van het Vlaams Armoedesteunpunt deed hij internationaal comparatief en evaluatief onderzoek naar sociale investeringen. Daarbij werd voornamelijk gefocust op investeringen in kinderen en jongeren. De invoering en implementatie van het systeem van Jeugdgaranties werd daarbij uitvoerig onderzocht. Voor het CAREERS-project koppelde hij gegevens van het Rijksregister aan de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid om het socio-professionele traject van honderdduizend mensen die tussen 2001 en 2010 asiel vroegen over meerdere jaren te volgen. Naast het kwantitatieve luik verrichtte hij in dat verband ook kwalitatieve contextanalyses om de evoluties te kunnen kaderen.

Wouter Schepers zal in dit onderzoeksproject meewerken aan de kwalitatieve analyse in Vlaanderen en vanuit dit luik ook meewerken aan de Europese vergelijking.

Vijf belangrijkste publicaties

- Schepers, W., Nicaise, I. (2014). *Sociale investeringen in kinderen en jongeren: vóórschoolse educatie en jeugdgarantieplannen*. Leuven: HIVA KULeuven, 40p.
- Nicaise, I., Schepers, W. (2014). *Sociale investeringen: een nieuw model voor de Europese welvaartsstaten?*. In: Pannecoucke I., Lahaye W., Vranken J., Van Rossem R. (Eds.), *Armoede in België. Jaarboek 2014*. Gent: Academia Press, 167-189.
- Schepers, W., Nicaise, I. (2014). *Het vel van de kei. Armoedetoets van de ingrepen van de regering-Di Rupo in de werkloosheidsverzekering*. Leuven: HIVA KULeuven.
- Rea, A., Wets, J., Callier, L., Schepers, W., Vanduynslager, L. (2014). *Legislative, institutional and economic contexts*. In: Rea A., Wets J. (Eds.), bookseries: *Science and Society, The Long and Winding Road to Employment. An analysis of the Labour Market Careers of Asylum Seekers and Refugees in Belgium*, Chapt. 1. Gent: Academia Press, 11-56
- Schepers, W., Nicaise, I. (2013). *Investing in children: breaking the cycle of disadvantage. Assessment of national policies: Belgium*, 24 pp. Brussels / Luxembourg: European Commission / CEPS/INSTEAD.

6.1.4 drs. Liesbeth Van Parys

Liesbeth Van Parys (1984) is licentiaat in de Politieke Wetenschappen major Overheidsmanagement en vervulde haar studies met een International Master in Social Policy Analysis. Sinds 2009 is zij onderzoeker in de onderzoeksgroep Arbeidsmarkt van het HIVA-KU Leuven. Ze verrichtte zowel exploratieve als evaluatiestudies met betrekking tot het beleid en het organisatiemanagement van de activering van werkzoekenden (met een bijzondere focus op de moeilijker bemiddelbaren en bereikbaren). Als aspirant van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek Vlaanderen voert zij momenteel doctoraatsonderzoek naar de rol van consulenten in het motiveren van jonge laaggeschoolde werkzoekenden in hun zoektocht naar werk. Daartoe combineert ze theoretische en empirische inzichten uit de sociale wetenschappen en de sociale psychologie. Ze houdt contact met experts in implementatie-onderzoek via haar doctoraatscommissie en door deelname aan de Permanent Study Group Public Policy van de European Group for Public Administration in 2012 en het

panel 'The State at the Level of the Street' op de International Conference on Public Policy in 2015.

Liesbeth Van Parys zal in dit onderzoeksproject garant staan voor de kwaliteitsbewaking in alle fasen van het project en in de eindfase meewerken aan de eindrapportering, valorisatie en publicatie van de onderzoeksbevindingen.

Vijf belangrijkste publicaties

- Struyven, L., Van Parys, L. (2014). Revisiting the pillars of the PES and common challenges. In: Leroy F., Struyven L. (Eds.), *Building Bridges. Shaping the future of Public Employment Services towards 2020*, Chapt. 3. Brugge: die Keure, 49-69.
- Van Parys, L., Struyven, L. (2013). Withdrawal from the public employment service by young unemployed: a matter of non-take-up or of non-compliance? How non-profit social work initiatives may inspire public services. *European Journal of Social Work*, 16 (4), 451-469.
- Van Parys, L., Van Dooren, G., Struyven, L. (2013). Young, jobless and hard to reach. Evidence from nine pilots in the Youth Work Plan in Flanders. In: De Groof S., Elchardus M. (Eds.), *Early school leaving and youth unemployment* LannooCampus, 229-254.
- Van Parys, L. (2012). How street-level workers' interaction and decision-making styles affect unemployed citizens' motivation to participate in activation. A literature review and conceptual model. *EGPA Annual Conference*. Bergen (Norway), 5-9 September 2012.
- Struyven, L., Van Parys, L. (2009). *In het land van 'tenders' en 'appels à projets'. De eerste jaren van publieke marktwerking voor de begeleiding van werkzoekenden in België*, 62 pp. Leuven: HIVA.

6.2 Relevante lopende projecten

Lopend doctoraatsonderzoek over activering en motivatie van werkzoekenden

Financiering: FWO (aspirant: Liesbeth Van Parys)

Periode : 1-10-2011 tot 30-09-2016

Steunpunt Inburgering en Integratie, werkpakket efficiëntie en effectiviteit. In dit project wordt onder meer onderzocht of op basis van gekoppelde KBI-VDAB en KSZ data de effectiviteit kan worden nagegaan van diverse vormen van begeleiding (op de werkvloer) op de arbeidsmarktpositie van nieuwkomers. Het gaat onder meer om Nederlands op de werkvloer, stages, schakelpakketten Nederlands etc.

- Financiering: Vlaamse overheid
- Periode: 2011-2015

Implementation and evolution of the PES conductor role

Financiering: PES-to-PES Dialogue II, DG EMPL

Periode : 1-09-2015 tot 21-12-2015

INSPIRES – Innovative Social and Employment Policies for Inclusive and Resilient Labour Markets in Europe

Financiering: EU – 7th FP

Periode: 1-01-2013 tot 30-06-2016

bijlage 1 Aanzet voor bronnenstudie voor Europese vergelijking (luik 1 + luik 2.2)

<p><i>Policy Design/ Implementation</i></p>	<p>Escudero, V., López Mourello, E. (2015). "The Youth Guarantee programme in Europe: Features, implementation and challenges", In: ILO Working Papers. Eurofound (2015), Social inclusion of young people, Publications Office of the European Union, Luxembourg.</p> <p>European Court of Auditors (2015), EU Youth Guarantee: first steps taken but implementation risks ahead.</p> <p>OECD LEED (2014) Local implementation of youth guarantees. Emerging lessons from European experiences.</p> <p>European Network of. Public Employment services.(2015). Report on PES. Implementation of the Youth. Guarantee. July, 2015</p> <p>Mutual Learning Programme - Peer review Youth Guarantee, Helsinki (2014)</p> <p>Youth employment policies in Sweden – the Swedish response to the Council recommendation on establishing a Youth Guarantee (2013)</p> <p>Finnish Ministry of employment and the economy (2012), Young people within services. Best practices for the promotion of the youth guarantee (2012).</p> <p>Danish Ministry of Employment (2014), <i>Danish Youth Guarantee Implementation Plan</i>.</p> <p>Austrian Federal Ministry of Labour, Social Affairs and Consumer Protection (2014), Youth Guarantee Implementation Plan</p>
<p><i>Evaluation /Monitoring</i></p>	<p>Dalgaard, L. (2011) Youth unemployment in the Nordic Countries. A study on the rights of and measure for young jobseekers Schulz Information</p> <p>Forslund, A., & Nordström Skans, O. (2006). Swedish youth labour market policies revisited: Working Paper, IFAU-Institute for Labour Market Policy Evaluation.</p> <p>Gerdes, C (2011), The youth job programme: An evaluation of whether the programme increased the participants' chances of becoming employed, Stockholm, 2011.</p> <p>Hall, C. och L. Liljeberg (2011) "En jobbgaranti för ungdomar? Om Arbetsförmedlingens ungdomsinsatser", IFAU-Rapport 2011:1</p> <p>Halvorsen, R. & Hvinden, B. (2014). "Nordic reforms to improve labour market participation of vulnerable youth: An effective new approach?", in International Social security Review, Vol 67</p> <p>Hämäläinen, Kari and Hamalainen, Ulla and Tuomala, Juha, The Labour Market Impacts of a Youth Guarantee: Lessons for Europe? (December 18, 2014). Government Institute for Economic Research Working Papers No. 60</p> <p>Hardoy, I., Røed, K., Torp, H. and Zhang, T. (2006) 'Virker ungdomsgarantien? (Does the youth guarantee work?)', Institute for Social Research, Søkelys på arbeidsmarkedet 23</p> <p>Hofbauer, S., Kugi-Mazza, E. and Sinowatz, L. (2014), 'Erfolgsmodell überbetriebliche Ausbildung: Eine Analyse der Auswirkungen auf betroffene Jugendliche und öffentliche Haushalte in Österreich', in Buxbaum A., Perspektiven für sozialen Fortschritt: Sozialinvestitionen haben eine Mehrfachdividende, Arbeiterkammer, Vienna, pp. 57-68</p> <p>Hummeluhr, N. (1997). Youth guarantees in the Nordic countries. paper commissioned by the OECD Secretariat</p> <p>Larsson, Laura and Carling, Kenneth, Does Early Intervention Help the Unemployed Youth? (June 24, 2002). IFAU - Institute for Labour Market Policy Evaluation, Working Paper No. 2002:10</p> <p>Mascherini, M. 2012. Youth guarantee: Experiences from Finland and Sweden (Dublin: European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions).</p>

bijlage 2 Voorstel tot afbakening voor luik 2.1

Voor de afbakening van de initiatieven die we meenemen in de externe evaluatie (zie overzichtstabel hieronder) vertrekken we van de maatregelen die opgenomen zijn in het ‘Opzet van de nationale implementatieplannen voor de jongerengarantie (UPJG)’ (september 2014)⁴. Er worden twee categorieën onderscheiden: 1) acties gericht op vroegtijdige interventie en activering; en 2) ondersteunende maatregelen voor integratie in de arbeidsmarkt. We selecteren hieruit in de eerste plaats de operationele maatregelen of acties die een concreet aanbod van begeleiding en bemiddeling, opleiding of werk inhouden.

Daarnaast kunnen ook acties worden meegenomen die indirect uit het implementatieplan af te leiden zijn. Ten eerste verwijst het implementatieplan naar de acties in het kader van het Actieplan Vroegtijdig Schoolverlaten (opgevolgd door de conceptnota ‘Samen tegen Schooluitval’). Ten tweede verwijst het implementatieplan naar initiatieven van lokale overheden. We stellen voor om de lokale initiatieven af te bakenen tot drie (boven)lokale regio’s met de grootste jeugdwerkloosheidsproblematiek: Antwerpen, Gent en Limburg. Ten slotte verwijst het implementatieplan ook naar het aanbod van (knelpuntgerichte) beroepsopleiding in de reguliere VDAB-werking.

---

⁴ Dit is de meest recente versie van het plan waarover we kunnen beschikken. Mogelijk zien we daardoor recentere relevante acties i.k.v. de JG over het hoofd (zoals bijv. de beperkte BIU-tender in Antwerpen en Gent).

Actie	Type maatregel	Doelgroep	Geografische dekking	Omvang	Sleutelactoren	Financiering	Looptijd
<i>Operationele acties</i>							
Tender Intensieve Begeleiding en Bemiddeling (TIBB)	Trajectbemiddeling - en begeleiding, jobhunting en nazorg	Kansengroepen kortgeschoolden en allochtonen, zowel curatief als preventief (waaronder jongeren)	2 tot 3 regio's per provincie	Min. 8800 over de looptijd; ikv JG 2500 extra trajecten	Private trajectbegeleiders en partners	VDAB (tender)	TIBB 3: 1 januari 2014 – 30 juni 2019 (indien verlenging)
Werkinleving voor Jongeren (WIJ!) (incl. pilootprojecten sport)	Intake – oriëntering – stage – Kwalificerende opleidings- of begeleidingsacties – nazorg	Ongekwalificeerde jongeren met afstand tot de arbeidsmarkt (<25) – toegeleid via VDAB of acties uitvoerende partner	Alle gemeenten	3710 jongeren over hele looptijd	Lokaal ingebed partnerschap: 'toeleidende organisaties, overige begeleidende organisaties (ocmw en overige welzijnsorganisaties), werkgevers voor het vinden van stageplaatsen en de bemiddeling naar werk'	ESF/VCF	Laatste oproep: 01/06/2015 - 30/04/2018
OKOT (onderwijs kwalificerende opleidingstrajecten)	Beroepsopleiding in combinatie met diplomaverwerving	Alle verplicht ingeschreven werkzoekenden (dus ook +25) maar in het bijzonder de 'ongekwalificeerde uitstroom'	Vlaanderen (provinciaal georganiseerd)		VDAB met onderwijsinstellingen		doorlopend
Voortrajecten voor kwetsbare groepen	Toeleiding naar loopbaantraject (find-bind-mind)	NEET (maar ook +25)	2 tot 3 regio's per provincie	600 trajecten/jaar	Lokale organisaties gespecialiseerd in trajectbegeleiding en een welzijnspartner	ESF/VCF	01/01/2014-31/12/2015

Actie	Type maatregel	Doelgroep	Geografische dekking	Omvang	Sleutelactoren	Financiering	Looptijd
'Werkpleklers'	Onder deze noemer vallen de 3 onderstaande maatregelen: IBO (en varianten), instapstages, en oproep werkpleklers						
IBO (en varianten)	Individuele beroepsopleiding op de werkvloer	Alle jongeren (maar ook +25)	Vlaanderen	17800 per jaar	VDAB met werkgevers	Regulier VDAB-budget	doorlopend
Instapstages	Voltijdse opleidingsplaatsen voor 3 tot 6 maanden met maandelijkse vergoeding	Schoolverlaters jonger dan 25 zonder diploma secundair onderwijs die al 6 maanden in de beroepsinschakelingstijd zitten	Vlaanderen	4450 stages	Globale verbintenis tot werkpleklers van Federale Regering met werkgevers; uitvoering i.s.m. VDAB	Federale overheid	Sinds 2013
Oproep werkpleklers	"leren en werken binnen een onderneming dat kadert in een traject met een gedefinieerd	de groep van werkzoekenden zonder kwalificaties die niet leerplichtig zijn (dus ook +25)	Vlaanderen	11 projecten	Sectorconvenant van Vlaamse Regering met sectorfondsen	ESF/VCF	Looptijd parallel met duurtijd convenant (in principe 01/01/2013-31/12/2014) en uiterlijk tot

Actie	Type maatregel	Doelgroep	Geografische dekking	Omvang	Sleutelactoren	Financiering	Looptijd
	opleidingsplan en met (mogelijkheid tot) attestering van het geleerde of de verworven competenties”						31/12/2015
<i>Actieplan Vroegtijdig Schoolverlaten</i>							
Acties te selecteren uit drie categorieën. Preventie – interventie – compensatie.	Merk op dat enkele van de hierbovengenoemde acties ook opgenomen zijn in het Actieplan Vroegtijdig Schoolverlaten (o.a. OKOT, werkplekleren)						
<i>Lokale initiatieven</i>							
Antwerpen: partnerschap JongerenAanbod tussen stad, OCMW en VDAB, met als acties onder meer vindplaatsgericht werken; arbeidsbemiddeling in deeltijds onderwijs en Engage			Gent: partnerschap Gent Stad In Werking tussen stad, OCMW en VDAB, met als acties onder meer Take Off; Expeditie en ExtraTime			Limburg: vb. provinciale tender oriëntering	